

Καλώς ήρθατε στο νέο δικτυακό 'χώρο' της ΣΥ.Ν.Θ.Ε.ΣΗ.

Μόλις αποκτήσατε το κλειδί για την είσοδό σας στη φιλόξενη *οικία* της ΣΥ.Ν.Θ.Ε.ΣΗ, μιας εταιρείας, όπως νομικά ορίζεται η υπόστασή της, αλλά στην ουσία μιας προσπάθειας στην οποία επενδύθηκε περίσσειμα ψυχής και ενέργειας. Η δημιουργία της δεν ακολούθησε κανένα τεχνοκρατικό σχέδιο ή κάποιας μορφής υστερόβουλου σχεδιασμού. Αντίθετα, προέκυψε ως ανάγκη ενός πυρήνα ανθρώπων της εκπαίδευσης με καινοτόμες ιδέες που ήθελαν όχι μόνον κάπου να στεγάσουν το όνειρό τους για μια παιδεία απελευθερωτική, για μια παιδεία που «δεν παιδεύει, δεν παγιδεύει, αλλά πράγματι εκπαιδεύει», όχι μόνον να δημιουργήσουν μια φιλόξενη εστία για όσους ήθελαν να ονειρεύονται μαζί τους για ένα τέτοιο σκοπό, αλλά να συν-εργαστούν για τη δημιουργία ενός αύριο που να αξίζει στον άνθρωπο παλεύοντας με μόνο 'όπλο', μόνη άμυνα, «τα νύχια τους τα μωβ σαν τα κυκλάμινα», όπως λέει κι ο ποιητής.

Στο χώρο μας αυτό, λοιπόν, θα προσπαθήσουμε να δημιουργήσουμε τις συνθήκες εκείνες που θα σας *εξοικειώσουν* με τη στοχοθεσία, τη φιλοσοφία και τη μεθοδολογία μας στο σημαντικό ζήτημα της εκπαίδευσης, αλλά και σε ποικίλα κοινωνικά ζητήματα και κοινωνικούς θεσμούς.

Καταρχάς να αναφερθούμε στην ιστορία της ίδρυσής μας και στον τρόπο που αποκτήσαμε την επωνυμία μας ως οπαδοί κι εμείς του «ἀρχή σοφίας ή τῶν ὀνομάτων ἐπίσκεψις».

Ένας βασικός σκοπός της ΣΥ.Ν.Θ.Ε.ΣΗ. ήταν και είναι η ανάδειξη της σπουδαιότητας του *Ενεργού Ευρωπαίου Πολίτη*. Τη σημασία της ύπαρξης αυτού του πολίτη εντοπίσαμε και αναδείξαμε από το 1999 μέσα από το τριετές Ευρωπαϊκό Διακρατικό Πρόγραμμα με ακρωνύμιο ΣΥ.Ν.Θ.Ε.ΣΗ. (ΣΥνεργατική Νέα Θέση για την Ευρωπαϊκή εκπαίδευση ΣΗμερα). Στη φιλοσοφική μας θεώρηση και στις κοινωνιολογικές μας αναλύσεις εντοπίζουμε τις αδυναμίες του κοινωνικού ιστού και των κοινωνικών θεσμών και υποστηρίζουμε την αναγκαιότητα για κοινωνική αλλαγή και ανάπτυξη για τη δια-μόρφωση ανθρώπινων κοινωνιών που χαρακτηρίζονται από την ύπαρξη διαχρονικών αξιών όπως είναι:

- Η ισότητα
- Η αγάπη
- Η δικαιοσύνη
- Ο αυτοσεβασμός και ο σεβασμός του (διαφορετικού) άλλου ή Άλλου (άλλες κουλτούρες, γλώσσες, θρησκείες)
- Η αλληλεγγύη
- Η δημοκρατία.

Για την πραγματοποίηση αυτού του σκοπού τονίζουμε τη σημασία του εκσυγχρονισμού και εκδημοκρατισμού των θεσμών. Ένα τέτοιο εγχείρημα, ωστόσο, δεν θα επιτευχθεί με κάποιας μορφής παρεμβάσεων από κάποιον 'από μηχανής θεό' ή από ένα σύγχρονο μεσσιανισμό, αλλά με τις υπεύθυνες παρεμβάσεις ενεργών και ώριμων πολιτών που έχουν *αφ-υπησθεί* από το 'όπιο' του καταναλωτισμού και κινούνται *έξ-υπνα* από το ναρκισσιστικό και ανασφαλές 'εγώ' και την αδιαφορία του προς τα κοινά, προς το 'εμείς' και τη συλλογικότητα με προσανατολισμό τη δημιουργία ουσιαστικά ανθρώπινων κοινωνιών.

Αλλαγή, ανάπτυξη και θετική δημιουργία με αδρανείς, αποξενωμένους, μη συνειδητοποιημένους πολίτες; Ρητορικό το ερώτημα. Για τέτοια αλλαγή βασική προϋπόθεση είναι η ύπαρξη συνειδητοποιημένων, κριτικά σκεπτόμενων πολιτών που χαρακτηρίζονται από αυτογνωσία και ενδιαφέρονται να έχουν επίγνωση κοινωνικών θεμάτων και προβλημάτων. *Αυτογνωσία – κοινωνιογνωσία*, λοιπόν, που σχετίζονται διαλεκτικά είναι το ζητούμενο. Η κοινωνική ανάπτυξη προϋποθέτει προσωπική ανάπτυξη και μια τέτοια ανάπτυξη μπορεί συστηματικά να επιτευχθεί μέσω της παιδείας: μιας παιδείας απελευθερωτικής που βασίζεται σε ένα *κριτικό αναπτυξιακό μοντέλο αγωγής*.

Το **Κριτικό Αναπτυξιακό Μοντέλο Αγωγής** το οποίο παρουσιάζεται στη σχετική σελίδα του ιστότοπου αυτού και στο οποίο στηρίζεται η ΣΥ.Ν.Θ.Ε.ΣΗ., στοχεύει στην κοινωνική ανάπτυξη μέσα από την προσωπική ανάπτυξη την οποία χρειάζεται να προωθήσει συστηματικά η παιδεία. Πρώτο βήμα για την προώθηση της προσωπικής ανάπτυξης είναι η αντίστοιχη ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και των στελεχών της εκπαίδευσης, λαμβάνοντας υπόψη ότι η προσωπική ανάπτυξη είναι προϋπόθεση τόσο για την κοινωνική όσο και για την επαγγελματική ανάπτυξη.

Ένας δεύτερος σκοπός της ΣΥ.Ν.Θ.Ε.ΣΗ. είναι η προώθηση της **διαπολιτισμικής επικοινωνίας** ακριβώς γιατί στόχος μας είναι η συμβολή στη δημιουργία ενός κόσμου που βασίζεται σε διαχρονικές αξίες όπως αυτές στις οποίες αναφερθήκαμε με σεβασμό στην αξία της ανθρώπινης υπόστασης. Το ζήτημα αυτό αναδείξαμε μέσα από ποικιλία εκδηλώσεών μας με αποκορύφωμα τη θεατρική παράσταση που πραγματοποιήσαμε στο Αρχαίο Στάδιο των Δελφών το 2000 με τίτλο

‘Ευρω-πολίτες’.

Πολίτες της Ευρώπης των αξιών και του πολιτισμού, ή πολίτες του ‘Ευρώ’; Αυτό ήταν βασικό ερώτημα του θεατρικού κειμένου. Η παράσταση αναδείκνυε τους κινδύνους που ελλοχεύουν πίσω από τη θεοποίηση του ευρώ και τη δημιουργία μιας Ευρώπης που στηρίζεται σε μια τεχνοκρατική λογική. Αυτό που αναδείξαμε και υποστηρίξαμε ήταν ότι χρειαζόμαστε την Ευρώπη των αξιών και του πολιτισμού, την Ευρώπη που αναγνωρίζει την αξία της έννοιας άνθρωπος, την Ευρώπη των λαών που δείχνουν αλληλοσεβασμό και επικοινωνούν ουσιαστικά και διαπολιτισμικά.

Στο πλαίσιο αυτών των σκοπών αναπτύχθηκε και το καταστατικό μας που παρουσιάζεται στο σχετικό τμήμα της ιστοσελίδας μας, στο πλαίσιο αυτό οργανώσαμε και πραγματοποιήσαμε σειρά πετυχημένων εκδηλώσεων (ενδεικτικά παραδείγματα παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα μας επίσης) και εκδόσεών μας.

Είναι αλήθεια ότι δώσαμε μάχες για την προώθηση αλλαγών στο χώρο της εκπαίδευσης και της κοινωνίας. Είναι αλήθεια επίσης ότι αρκετές θέσεις μας υιοθετήθηκαν από ποικιλία φορέων και επιστημόνων. Ατυχώς, υπήρξαν και υπάρχουν κακές αντιγραφές και –όπως συμβαίνει σε κάθε κακή αντιγραφή- η αναγνώριση της πηγής έμπνευσης απουσιάζει. Κάποια στιγμή θα μιλήσουμε αναλυτικότερα και για το θέμα αυτό. Η προσπάθειά μας συνεχίζεται και θα συνεχιστεί ιδιαίτερα σήμερα που το χρειάζεται το παρόν και το μέλλον της χώρας μας. Για το σκοπό αυτό επιθυμούμε τη συνεργασία με μεγαλύτερο αριθμό μελών. Για το σκοπό αυτό, επίσης, σκεπτόμαστε να αναπτύξουμε και δραστηριότητες ιδιωτικής πρωτοβουλίας στο πλαίσιο σύγχρονων

επιχειρηματικών ενεργειών και οργάνωσης που ενδεχομένως να προσφέρει και εργασία στα μέλη μας. Χρειάζεται, λοιπόν, συν-έργεια, συνεργασία, επικοινωνία και στήριξη για την καλύτερη οργάνωση και πραγματοποίηση του έργου μας.

Όλοι μαζί ενάντια στο πνεύμα των καιρών, των μεγαλόστομων πολιτικών δηλώσεων για επικείμενες αλλαγές στην εκπαίδευση, των παλινωδιών που προδίδουν άγνοια, έλλειψη σχεδιασμού και κακοδιαχείριση του ζωτικού για την επίτευξη της πολυδιαφημιζόμενης και πολυαναμενόμενης ανάπτυξης ανθρώπινου κεφαλαίου. Ενάντια, όμως, όχι με άγονο τρόπο, ως απλοί τιμητές. Αρθρώνουμε λόγο και παίρνουμε θέσεις, νέες θέσεις, στηριζόμενοι στο Κριτικό Αναπτυξικό Μοντέλο που είναι διεπιστημονικό αντλώντας στοιχεία και από άλλες επιστημονικές θεωρίες που μελετήσαμε σε βάθος και εφαρμόσαμε με επιτυχία αξιοποιώντας και τις πολύτιμες ιδέες που προκύπτουν από τη συνεργασία μεταξύ μας.

Δημιουργώντας την ηλεκτρονική μας *οικία* επιδιώκουμε να δημιουργήσουμε αφενός έναν χώρο πληροφόρησης και γνώσης, όπου θα μπορεί όποιος ενδιαφέρεται να ανατρέξει για να ενημερωθεί για τις δράσεις μας και να *οικειωθεί* με τη φιλοσοφία μας και αφετέρου έναν χώρο όπου κάθε ευαίσθητος εκπαιδευτικός, μαθητής ή ενδιαφερόμενος για τα εκπαιδευτικά θέματα πολίτης θα νιώθει *οικεία*, ώστε να μπορεί να μοιράζεται μαζί μας τις απόψεις του, τις επιστημονικές του αναζητήσεις ή τις απορίες και τις προτάσεις του.

Σας καλούμε να *συνοικήσουμε* στο χώρο των ιδεών μας, να *εξοικειωθούμε* με την έννοια της επικοινωνίας και της συνεργασίας και να γίνουμε συγγάτοικοι στο όνειρο του εφικτού: σεβασμός και ποιότητα στην εκπαίδευση και στην κοινωνία.

Πιθανόν κάποιοι να αναρωτιούνται αν μπορούμε πράγματι να πραγματοποιήσουμε το όνειρο ή αν όλα αυτά είναι ουτοπία. Εμείς, όμως, αγκαλιάζουμε ό,τι ουτοπικό γιατί θεωρούμε πως το ουτοπικό είναι το πλέον ρεαλιστικό για την επιβίωση στην εποχή των αλλαγών και των μεταβάσεων. Μέσα από τη σύλληψη του ουτοπικού μπορεί να γίνει η διαφορά από το τετριμμένο, το συνηθισμένο, το ανούσιο προς το δημιουργικό, το ανεπανάληπτο, το ασυνήθιστο, το μοναδικό. Άλλωστε, ποιος αποφασίζει τι είναι ου-τοπικό και τι ρεαλιστικό;

Ως πολίτες, αλλά ιδιαίτερα ως εκπαιδευτικοί και στελέχη της εκπαίδευσης γενικότερα, έχουμε μέρος της ευθύνης για την προβληματική κατάσταση που επικρατεί στην εκπαίδευση, στους θεσμούς, στην κοινωνία. Είμαστε μέρος του προβλήματος. Μπορούμε, όμως να γίνουμε και μέρος της λύσης.

Το θέμα είναι αν έχουμε αποκαρδιωθεί και έτσι αδρανούμε θεωρώντας ότι δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα για την αλλαγή και την ανάπτυξη¹.

«Μπορούμε, λοιπόν;

- Μπορούμε να συμβάλουμε στη δημιουργία μιας πραγματικότητας που αξίζει στους μαθητές, στους φοιτητές και στους πολίτες, μέσα από τις δικές μας προσωπικές δυνάμεις, με αίσθημα ευθύνης;

¹ Το κείμενο που ακολουθεί είναι απόσπασμα από το Κοσμίδου-Hardy, Χρ. (2005, επιμ.), *Ποιότητα του Εκπαιδευτικού Έργου και Αξιολόγηση. Γνήσιος Διάλογος για την Παιδεία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

- Μπορούμε να προωθήσουμε συστηματικά και στρατηγικά την αλλαγή των ‘κακώς κειμένων’ με τη συμμετοχή μας σε προσπάθειες (ερευνητικές, διδακτικές, κοινωνικές κ.ά.) και σε προγράμματα με στόχο την υπέρβαση;
- Μπορούμε να πάρουμε τους φόβους και τις ανασφάλειές μας αγκαλιά και να βαδίσουμε μαζί τους σε μονοπάτια ανηφορικά;
- Μπορούμε να μάθουμε να διεκδικούμε το δίκιο μας συστηματικά, χωρίς φόβο και πάθος και να συμβάλουμε και με τον τρόπο αυτό στην εφαρμογή διαχρονικών αξιών και αρχών όπως είναι η αξιοκρατία;
- Μπορούμε να μη συμμετέχουμε σε μια σιωπή συνενοχής, όταν διαπιστώνουμε πρακτικές και μεθοδεύσεις που δεν συμβάλλουν στο κοινωνικό καλό;
- Μπορούμε να διαβάζουμε τα κοινωνικά τεκταινόμενα ενεργά και κριτικά;
- Μπορούμε να βγούμε από μια στάση παραίτησης και να αφ-υπνίσουμε μέσα μας μια αγωνιστική διάθεση, μια στάση μόνιμης πρόκλησης, όπως τη χαρακτηρίζει ο Foucault;
- Μπορούμε να διαμορφώσουμε ουσιαστικές προτάσεις και να σχεδιάσουμε πολυεπίπεδες, συνεργατικές δράσεις με στόχο
 - ⇒ ένα σχολείο δημοκρατικό,
 - ⇒ επικοινωνιακό,
 - ⇒ ευέλικτο
 με το δάσκαλο ‘ποιητή’, *σύμβουλο, επικοινωνό, ερευνητή;*

Ποια θα μπορούσε να είναι, άραγε, η απάντηση σε ερωτήματα όπως τα παραπάνω, αν συμφωνήσουμε πως θέλει πράγματι αρετή και τόλμη η ελευθερία;

Για μας η απάντηση στα ερωτήματα αυτά δεν θα μπορούσε να είναι άλλη από το ότι:

Αλήθεια, Μπορούμε

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς,
Χρυσούλα Κοσμίδου-Hardy